

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **E., občianske združenie**, so sídlom T. B., IČO: X., zastúpený JUDr. V., advokátom so sídlom Národného oslobodenia 25, Bernolákovo, proti žalovanému: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti fiktívneho rozhodnutia žalovaného zo dňa 25. júna 2009 a rozhodnutia žalovaného č. SLV-328/OLVS-2009 zo dňa 01. júla 2009, o odvolaní žalobcu proti výroku rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č.k. 4S 168/2009-41, č.k. 4S 202/2009-41 zo dňa 03. septembra 2010, o zastavení konania, v časti o preskúmanie fiktívneho rozhodnutia žalovaného zo dňa 25. júna 2009 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č.k. 4S 168/2009-41 zo dňa 03. septembra 2010, v napadnutej časti **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom zo dňa 03. septembra 2010, č.k. 4S 168/2009-41, č.k. 4S 202/2009-41, Krajský súd v Bratislave konanie v časti o preskúmanie fiktívneho rozhodnutia žalovaného zo dňa 25. júna 2009 zastavil, rozhodnutie žalovaného č. SLV-328/OLVS-2009 zo dňa 01. júla 2009 podľa ust. § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p. zrušil a vec žalovanému vrátil na ďalšie konanie a súčasne žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 245,70 €.

V odôvodnení napadnutého rozsudku krajský súd uviedol, že v prejednávanej veci žalovaný rozhodol o žiadosti žalobcu na sprístupnenie informácií zo dňa 26. marca 2009 prvostupňovým rozhodnutím č. OUC-18-14/2009 zo dňa 01. júna 2009, ktoré žalobca následne napadol rozkladom, doručeným žalovanému dňa 10. júna 2009. Poukázal na ust.

§ 19 ods. 1 až ods. 3 zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 211/2000 Z.z.“) a vyslovil, že žalovaný mal o podanom rozklade rozhodnúť do 15 dní od doručenia tohto podania (t.j. od 10. júna 2009), avšak v zákonom určenej lehote žalovaný o rozklade žalobcu voči rozhodnutiu č. OUC-18-14/2009 zo dňa 01. júna 2009 nerozhodol a preto nastala zákonná fikcia vydania fiktívneho rozhodnutia o zamietnutí rozkladu a potvrdení prvostupňového rozhodnutia. Ďalej uviedol, že lehota na vydanie rozhodnutia uplynula dňom 25. júna 2009 a za deň doručenia tohto rozhodnutia žalobcovi považoval deň 27. júna 2009. S ohľadom na ust. § 250b ods. 1 O.s.p. dospel k záveru, že v danom prípade lehota na podanie žaloby voči rozhodnutiu doručenému žalobcovi dňa 27. júna 2009 uplynula dňom 27. augusta 2009, teda žalobca podal žalobu voči fiktívnemu rozhodnutiu zo dňa 25. júna 2009 oneskorene, dňa 28. augusta 2009. Preto súd konanie v časti o preskúmanie fiktívneho rozhodnutia žalovaného zo dňa 25. júna 2009 zastavil.

Z odôvodnenia uvedeného rozsudku ďalej vyplýva, že žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného č. SLV-328/OLVS-2009 zo dňa 01. júla 2009 bolo vydané v odvolacom konaní na základe rozkladu žalobcu doručeného žalovanému dňa 10. júna 2009. V zmysle ust. § 19 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z.z. z dôvodu, že v lehote 15 dní žalovaný nerozhodol o podanom rozklade, nastala dňa 25. júna 2009 fikcia vydania rozhodnutia, ktorým žalovaný rozklad zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Podľa názoru krajského súdu napadnutým rozhodnutím žalovaný duplicitne rozhodol v totožnej veci po právoplatnom druhostupňovom rozhodnutí bez návrhu žalobcu na obnovu konania, prípadne v mimoodvolacom konaní. Uvedeným žalovaný porušil zásadu dvojinstančnosti správneho konania a vydal rozhodnutie bez právneho dôvodu. Zdôraznil, že v danej veci došlo pred vydaním rozhodnutia č. SLV-328/OLVS-2009 zo dňa 01. júla 2009 k právoplatnému rozhodnutiu o tom istom predmete fiktívnym rozhodnutím zo dňa 25. júna 2009, pričom predmetné fiktívne rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 27. júna 2009, t.j. predpokladaným dňom doručenia v zmysle § 19 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z.z. Dodal, že z rozhodnutia č. SLV-328/OLVS-2009 zo dňa 01. júla 2009 je zrejmé, že sa nejedná o opravu (autoremedúru) vykonanú prvostupňovým správnym orgánom, ale ide o druhostupňové konečné správne rozhodnutie, ktorým nebolo rozkladu vyhovené, ale tento bol zamietnutý. Na základe uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného SLV-328/OLVS-2009 zo dňa 01. júla 2009 bolo vydané v rozpore so zákonnou úpravou a preto jeho vydaním nastala v postupe žalovaného taká vada, ktorá má vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, ktoré je

potrebné podľa ust. § 250j ods. 2 písm. e) O.s.p. zrušiť a vec žalovanému vrátiť na ďalšie konanie.

Proti výroku napadnutého rozsudku o zastavení konania v časti o preskúmanie fiktívneho rozhodnutia zo dňa 25. júna 2009 podal žalobca prostredníctvom právneho zástupcu v zákonom stanovenej lehote odvolanie a žiadal, aby bol rozsudok v uvedenej časti zrušený. Namietal záver krajského súdu o oneskorenom podaní žaloby a tvrdil, že žalobu zaslal elektronickou poštou už dňa 27. augusta 2009 o 23,39 hod. na adresu podatelnaKBA@justice.sk a nasledujúci deň ju v písomnom vyhotovení zanesol do podateľne súdu, kedy už vec mala pridelenú spisovú značku. Mal teda za to, že postupoval v súlade s ust. § 42 ods. 1 O.s.p., ktoré sa v zmysle ust. § 246c ods. 1 O.s.p. vzťahuje aj na konanie podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, a ktoré umožňuje vykonať podanie elektronickými prostriedkami, čo je aj elektronická pošta. Dodal, že ust. § 42 ods. 1 O.s.p. za podanie elektronickými prostriedkami nepovažuje iba podanie podpísané zaručeným elektronickým podpisom, nakoľko pre podania elektronickými prostriedkami vo všeobecnosti určuje povinnosť doplniť podanie písomne, s výnimkou podania podpísaného zaručeným elektronickým podpisom, ktoré už takto doplniť netreba. Ďalej namietal, že napriek uvedenému sa o podaní žaloby dňa 27. augusta 2009 elektronickou poštou súd v rozsudku vôbec nezmieňuje, aj keď žalobca k písomnému vyhotoveniu žaloby podanému do podateľne pripojil aj výtlačok správy elektronickej pošty, ktorá takúto formu podania a jej včasnosť potvrdzuje.

Žalovaný sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu v napadnutej časti podľa § 212 ods. 1 O.s.p., prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 a § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že je potrebné rozsudok Krajského súdu v Bratislave v napadnutej časti zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V správnom súdnictve (Piata časť O.s.p.) preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 O.s.p.).

Podľa ustanovení tejto hlavy (Druhá hlava Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov) sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 249 ods. 1 O.s.p. konanie sa začína na návrh, ktorý sa nazýva žalobou.

Podľa § 250b ods. 1 O.s.p. žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zameškanie lehoty nemožno odpustiť.

V zmysle § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 42 ods. 1 O.s.p. podanie možno urobiť písomne, ústne do zápisnice, elektronickými prostriedkami alebo telefaxom. Podanie obsahujúce návrh vo veci samej alebo návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré bolo urobené elektronickými prostriedkami, treba doplniť písomne alebo ústne do zápisnice najneskôr do troch dní; podanie, ktoré bolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom, doplniť netreba. Podanie urobené telefaxom treba doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu. Na podania, ktoré neboli v tejto lehote doplnené, sa neprihliada.

Podľa § 132a ods. 1 vyhlášky č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy (ďalej len „Spravovací poriadok“) podanie, ktoré bolo urobené elektronickými prostriedkami bez zaručeného elektronického podpisu, sa ihneď po prijatí odovzdá podateľni na ďalší postup podľa § 129. Ak má byť podľa predpisov o konaní pred súdmi takéto podanie doplnené v zákonom ustanovenej lehote a nedôjde k jeho doplneniu, na podanie sa ďalej neprihliada a táto skutočnosť sa vyznačí v aplikácii.

Podľa § 129 Spravovacieho poriadku prijaté podania, ktorými sa dáva podnet na začatie konania, podateľňa eviduje pomocou aplikácie. Podateľňa je určená na prijímanie podaní každý pracovný deň v úradných hodinách určených rozvrhom práce.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa zaoberal odvolacou námietkou žalobcu týkajúcou sa včasnosti podania žaloby.

Z citovaného ustanovenia § 42 ods. 1 O.s.p. je zrejmé, že podanie obsahujúce návrh vo veci samej možno urobiť elektronickými prostriedkami, a to so zaručeným elektronickým podpisom, ale aj bez neho. Podanie obsahujúce návrh vo veci samej, ktoré bolo urobené elektronickými prostriedkami bez zaručeného elektronického podpisu (podanie zaslané na súd e-mailom), treba doplniť písomným podaním.

Písomná forma je zachovaná vždy, ak právny úkon urobený elektronickými prostriedkami je podpísaný zaručeným elektronickým podpisom (§ 40 ods. 4 Občianskeho zákonníka). Účelom zavedenia a používania elektronického podpisu je komunikácia medzi orgánmi verejnej správy na jednej strane a občanmi a hospodárskymi subjektmi na druhej strane. Pod pojmom elektronický podpis je nevyhnutné okrem zákonnej definície (§ 3, § 4 zákona č. 215/2002 Z.z. o elektronickom podpise v znení neskorších predpisov) zaradiť aj také formy elektronického podpisu, ktoré zákon nedefinuje, ako napr. jednoduché uvedenie mena a priezviska odosielateľa na záver e-mailovej komunikácie, alebo podpisový vzor, ktorý sa automaticky pripojí k odosielanej e-mailovej správe, alebo akékoľvek iné znaky a označenia, ktoré zmluvné alebo iné strany považujú za identifikačný kód, v súlade s ktorým sú schopné identifikovať odosielateľa. Predmetné druhy elektronických podpisov je nevyhnutné považovať za elektronický podpis v zmysle významu tohto pojmu.

Pre zachovanie dvojmesačnej lehoty nie je rozhodujúci okamih odoslania e-mailu, ale okamih doručenia e-mailovej správy súdu – i keď sa tak stalo po úradných hodinách súdu. O prijatí podania urobeného elektronickými prostriedkami bez zaručeného elektronického podpisu podateľňa súdu pomocou aplikácie vydá potvrdenie, ktoré zároveň založí do súdneho spisu. V prípade podania urobeného elektronickými prostriedkami podpísaného zaručeným elektronickým podpisom, elektronická podateľňa automaticky vygeneruje potvrdenku s presným časom prijatia podania a túto elektronicky odošle odosielateľovi.

Z obsahu predloženého súdneho spisu bolo zistené, že súčasťou spisového materiálu je aj potvrdenie o odoslaní e-mailu (č.l. 9 súdneho spisu) V. dňa 27. augusta 2009 23:39 h. na adresu podatelnaKSBA@justice.sk s označením predmetu ako „Žaloba“ a prílohy e-mailu ako „090828 zaloba.doc“. V texte e-mailu sa uvádza „V prílohe posielam žalobu, ktorej rovnopis následne predložím do podateľne.“, podpísaný je V., advokátom. V súdnom spise sa ďalej nachádza nepodpísané podanie žalobcu obsahujúce návrh vo veci samej (podanie neoznačené číslami listov), na ktorom je odtlačok pečiatky podateľne krajského súdu s dátumom 28. augusta 2009 a časom 06:30 hod. s poznámkou „mail“. Na č.l. 1 až 8 súdny spis obsahuje totožné podanie žalobcu vo veci samej opatrené odtlačkom pečiatky podateľne krajského súdu s dátumom 28. augusta 2009 a časom 11:55 hod., zároveň označené odtlačkom pečiatky s textom „osobne podané“.

Najvyšší súd konštatuje, že v rámci konania vedeného na krajskom súde nie je možné jednoznačne určiť, či žaloba bola podaná včas, nakoľko krajský súd nepostupoval pri prijatí podania v zmysle ustanovení Spravovacieho poriadku, keď zo súdneho spisu nie je zrejмый jeho procesný postup pri prijatí podania žalobcu obsahujúceho návrh vo veci samej.

Pokiaľ krajský súd za tejto situácie konanie v časti o preskúmanie fiktívneho rozhodnutia žalovaného zo dňa 25. júna 2009 zastavil z dôvodu, že žaloba bola podaná oneskorene, porušil tým zákon, ako aj ústavnú zásadu obsiahnutú v článku 36 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, lebo svojím postupom fakticky odoprel žalobcovi prístup k súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto musel rozsudok krajského súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 vetou druhou O.s.p. v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

Úlohou krajského súdu v ďalšom konaní bude odstrániť procesné vady, ktoré nastali v postupe súdu v prejednávanej veci, a to vykonaním šetrenia v evidencii podaní adresovaných súdu prijatých podateľňou (§ 8 Spravovacieho poriadku) za účelom ozrejmienia skutočností týkajúcich sa včasnosti podania žaloby a zosúladenia postupu súdu s ustanoveniami Spravovacieho poriadku.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. januára 2011

JUDr. Zuzana Ďurišová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Mária Kráľová